

Kalligrafi i Kina

Hur ser kalligrafi ut i dagens Kina?

Jonas Andersson

"保留傳統，只有发展才能保留，不发展就不可能保留" - 吴冠中

"Det går bara att bevara traditioner genom att utveckla dem"
Wú Guānzhōng 1919-2010

Sammanfattning

Kalligrafi har funnits i Kina i många olika former alltsedan de första kinesiska tecknen präntades ner. Kalligrafi har varit ett viktigt medel inom politiken samtidigt som det har varit en viktig konstform i Kina. I dagens Kina har kalligrafi tappat sin forna glans, men används fortfarande inom politiken, om än i mindre utsträckning.

Konstmässigt sett har kalligrafi utvecklats oerhört under 1900-talets senare hälft och är idag, liksom tidigare, en högt aktad och mångfacetterad konstform.

Kalligrafi i den digitala världen är ett ämne inom vilket det forskats mycket om, där exempelvis digitala hjälpmedel kan underlätta vid inläring av kalligrafi.

Enligt en enkät besvarad av kineser i Kina, har de tillfrågade förändrat sin syn mycket sedan de var unga. Trots att datorer tagit över mycket, anses kalligrafi fortfarande vara ett bra sätt för att få ett stillat sinne. En generation bak i Kina var kalligrafi ett viktigt inslag i det dagliga livet och kan idag jämföras med dagens krav på engelska och datorskunskaper.

Nyckelord: Kina, Kalligrafi

Abstract

Calligraphy has existed in many shapes in China, ever since the first Chinese characters were written. Calligraphy has been an important tool within politics as well as being an important art form. Contemporary Calligraphy has lost the prestige it once had, but is still used within politics though not to the same extent.

Calligraphy as an art form has developed immensely during the latter part of the 20th century and is today highly appreciated and multi faceted.

Calligraphy within the digital realm is a topic widely studied, where digital aid can make the study of calligraphy easier.

According to a survey answered by Chinese in China, the participants have changed their views on Calligraphy since their youth. Although computers have taken over, calligraphy is still revered as a means to soothe ones mind. One generation back, calligraphy was one of the more important skills to master. In modern China, calligraphy has given way for Computer and English skills.

Keywords: China, Calligraphy

Innehållsförteckning

1	Introduktion	2
1.1	Syfte och frågeställning	3
1.2	Disposition	3
1.3	Källkritik och metodkritik	3
2	Kalligrafi	5
2.1	Kinesisk text	6
2.2	Kalligrafiska studier	7
2.3	Kalligrafins verktyg	7
2.4	Kalligrafins tillvägagångssätt	8
2.5	Kalligrafin som konstform	9
2.5.1	Västerländskt synsätt	9
2.5.2	Kinesiskt synsätt	9
2.6	Musikalisk liknelse	11
3	Vikten av kalligrafin i Kina	12
3.1	Kalligrafins budskap	13
3.2	Kalligrafi och Máo	15
3.2.1	Före kulturrevolutionen	15
3.2.2	Kulturrevolutionen	17
3.3	Kalligrafi i moderna Kina	18
3.4	Nyskapande kalligrafer	20
3.5	Digital kinesisk kalligrafi	22
3.5.1	Moxi	23
4	Empirisk undersökning	24
4.1	Frågor	24
4.2	Sammanställning av resultat	25
4.3	Analys	26
5	Slutsatser	27
5.1	Vad har kalligrafi för status idag i Kina?	27
5.2	Hur ser dagens kineser på kalligrafi?	28
6	Referenser	29

1 Introduktion

De kinesiska tecknen och således skrivkonsten, har en lång historia i Kina. Den delen av skrivkonsten kallad kalligrafi eller "*skönskrift*", har varit av extra stor betydelse i Kina. Alltsedan skönskrift började i Kina har kalligrafi haft många olika roller genom landets långa historia.

Kalligrafin har varit ett medel för undervisning i läs och skrivfärdighet.¹ Det har varit ett politiskt vapen, där kalligrafin har används för att påvisa storhet och förmedla propaganda.² Kalligrafin har används som politisk barometer, där efterfrågan av kalligrafi hos kända politiker har visat populariteten och den politiska kraften hos personen i fråga.³ Kalligrafin har varit och är fortfarande en mycket uppskattad konstform, en konstform som har utvecklats drastiskt under 1900-talets andra hälft.⁴

Kalligrafi har varit ett sätt för den regerande eliten att särskilja sig från de arbetande massorna. Det har genomsyrat vardagen i flera tusen år och finns i dagens Kina i olika former. Kalligrafi används vid kinesiska högtider, i kontor och för att lyckönska varandra.

Det finns anledning att ta reda på hur kalligrafins status är i dagens Kina, där ett traditionellt Kina går mot en modernare och datorintensiv vardag och där Internet är det viktigaste och enklaste sättet att förmedla det skrivna ordet. Gamla traditioner börjar ersättas av nya och vardagstempot hindrar de dagliga timmar av övning som krävs för att bemästra kalligrafi.

Det är även av intresse att ta upp synen på kalligrafen idag i relation till dess tidigare höga anseende. Att gå in på hur kineser prioriterar och ser på kalligrafi i dagens Kina.

Då dagens Kina blir mer och mer datorintensiv är det av intresse att utröna huruvida digital kalligrafi är av intresse i Kina.

¹ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 79

² Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005, s. 19

³ Ibid., s. 19

⁴ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 15

1.1 Syfte och frågeställning

Uppsatsens syfte är att ta reda på vilken roll kalligrafi har i dagens Kina och det kommer att redas ut hur dagens kineser kommer i kontakt med kalligrafi och vad de anser om den. De två huvudfrågorna vilka kommer att användas för att svara på detta är:

- Vilken status har kalligrafi i dagens Kina?
- Hur ser dagens kineser på kalligrafi?

1.2 Disposition

För att lägga en grund och ge bakgrund till diskussionen och slutsatserna, börjar den här uppsatsen med en kort introduktion till de kinesiska tecknen och deras ursprung. Därefter presenteras kalligrafi genom tiderna, hur den använts, hur dess roll har förändrats och i vilken kategori den kan placeras. Avslutningsvis i avsnittet om kalligrafi kommer de modernaste formerna av kalligrafi att behandlas lite djupare.

Efter detta tas kalligrafi inom den digitala världen upp, forskning inom ämnet presenteras och ett digitalt system för skapande av kalligrafi och vattenfärger beskrivs.

För att förstå hur dagens kineser ser på kalligrafi har en studie genomförts genom upprättandet av en enkät. Studiens tillvägagångssätt kommer att presenteras samt vilka slutsatser som har dragits från studien.

Slutligen sammanfattas hela arbetet och en helhetsbild baserat på den information som tagits upp i uppsatsens tidigare kapitel presenteras.

1.3 Källkritik och metodkritik

Kalligrafi är ett relativt smalt ämne i Kina och eftersom tillgången till tryckta kinesiska källor utanför Kina varit begränsat har kinesiska Internetsidor använts. Dessa sidor har delvis används i syfte för att hitta information om dagens situation i Kina gällande kalligrafi, och delvis används för att hitta en annan bild än västerländska källorna. Upphovsman är stundtals svår att avgöra på de Kinesiska Internetsidorna.

Nackdelen med den genomförda studien är att antalet erhållna svar är begränsat, vilket således inte täcker in en större population och en kvantitativ

trend kan därför inte urskönjas. Då det tillfrågade urvalet består av kineser boendes i Kina ur författarens gemenskapskrets, placeras de inom vissa ramar. Alla tillfrågade är mellan 20-50 år gamla och har en kinesisk utbildning vilket motsvarar svenska eftergymnasiala studier.

2 Kalligrafi

Yen Yuehping anser att det är viktigt att skilja på skriven kinesiska xiězì (写字) och kalligrafi shūfǎ (书法). Hennes definition på kalligrafi i dagens Kina är konsten att skriva tecken med pensel och bläck. Den som skriver ska ha en klar avsikt att följa väl definierade regler och tekniker, gällande penselföring och estetiskt tänkande.⁵

Konsthistoriker anser att det är en skarp skillnad mellan skriven kinesiska och kalligrafi, där skriven kinesiska enbart är rutinartad skrift av tecken. Som exempel säger framstående kalligrafer ibland ödmjukt att deras kalligrafi enbart är skriven kinesiska. Krauss anser att kalligrafi är en typ av skriven kinesiska med koppling till ett kulturellt arv.⁶ Det finns även annan typ av skriven kinesiska som enbart är enkelt skrivna tecken utan en enda koppling till ett kulturellt arv. Han anser att det räcker för en bildad kines med lite övning för att klara av att producera kalligrafi.

Kalligrafi kan också ha en politisk anspelning, vilket ger en annan definition på vad kalligrafi är. Om en politiker kan få andra att uppskatta sin egen skrivna text för dess utseende, får politikern mer än bara beundran för sin förmåga att skriva. Texten kan då räknas som kalligrafi. Kalligrafin ger honom elitstatus.⁷

Kalligrafins användningsområde har hela tiden utvecklats alltsedan kalligrafi uppstod, då enbart skrivna tecken särskiljde sig från skönskrift. Den största förändringen gällande tillämpningen av kalligrafi skedde under 1900-talets senare hälft. Under den här perioden användes kalligrafi som ett medel för att framföra politiska budskap och ett sätt för folket att uttrycka sina åsikter.⁸ Kalligrafi som konstform har även utvecklats mycket under den här perioden. Ett nyskapande som inte tidigare har setts i samma utsträckning har gett samtida kalligrafer i Kina nya möjlighet att uttrycka sina idéer.⁹

⁵ Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005, s.27-29

⁶ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 14

⁷ Ibid., s. 14

⁸ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 46

⁹ Ibid., s. 11

2.1 Kinesisk text

Skriven kinesiska har funnits ända sedan de första kinesiska tecknen präntades ner. Den var i formen av orakelbenskrift jiǎgǔwén (甲骨文), vilket användes extensivt under Shangdynastin Shāngcháo (商朝) 1600-1046 f.kr. Författaren och forskaren Liú È (刘鹗) fann spår av den först i den kinesiska provinsen Hénán (河南) år 1899, då inristad i benbitar.¹⁰ Orakelbenskrift var tecken, piktogram, liknande dagens kinesiska tecken, inristade i sköldpaddsskal och ben från djurskelett. Dock har tecknen förändrats drastiskt under årens lopp och enligt en analys kallad Shuōwénjiězì (说文解字) från 100 f.kr., kunde enbart 3.9 % av 9353 analyserade tecknen härledas tillbaka till motsvarande piktogram vilka tidigare användes i orakelbenskrift.¹¹

I början var de skrivna tecknen ett sätt att spå i framtiden, samt ett sätt att bevara händelser och kommunicera idéer inom den regerande klassen. De skrivna tecknen ansågs då vara en gåva från himlen.¹² Med hjälp av glödgade bronsstavar skapades sprickor i sköldpaddsskal eller i benen av djurskelett, varpå en tolkning av detta ristades in i formen av "orakelbenskrift".¹³ På de drygt 150000 benbitar som hittades i Hénán rapporterades allt från astronomi och religion till väder och geografi.¹⁴ Det är oklart om det på den tiden ansågs vara en konstform eller inte.¹⁵

För att möjliggöra att gammal kalligrafi lever kvar har inristade kopior av verk gjorts i sten eller brons. Dock har det bästa sättet för spridning och bevaring av gammal kalligrafi varit avklappningar av dessa inristningar, på kinesiska skrivet fǎtiè (法帖).¹⁶ En avklappning är ett fuktat rispapper som läggs på inristningen och klappas med en dyna doppad i tusch. När pappret torkat tas det av inristningen och då framtyder inristningen tydligt i pappret. Jämfört med andra länders skrift är den kinesiska skriften mycket äldre och kan spåras till 5000 f.kr.

17

¹⁰ Baidu Encyclopedia, *Shangdynastin* <http://baike.baidu.com/view/553879.htm> (2010-02-24); Lindqvist, C. *Tecknens Rike* Albert Bonniers förlag, 1989, s. 16

¹¹ Ibid., s. 16; Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 15

¹² Ibid., s. 4

¹³ Lindqvist, C. *Tecknens Rike* Albert Bonniers förlag, 1989, s. 17

¹⁴ Baidu Encyclopedia, *Orakelbenskrift* <http://baike.baidu.com/view/8170.htm> (2010-02-24)

¹⁵ *Chinaorbit* <http://www.chinaorbit.com/china-culture/art-of-chinese-calligraphy.html> (2010-03-16)

¹⁶ East Asian Library, University of California, Berkeley *Chinese Stone Rubbings Collection*, <http://www.lib.berkeley.edu/EAL/stone/rubbings.html> (2010-05-29)

¹⁷ Lindqvist, C. *Tecknens Rike* Albert Bonniers förlag, 1989, s. 16

2.2 Kalligrafiska studier

Historiskt sett, innebär studier i kalligrafi mycket mer än att bara lära sig förmågan att skapa kalligrafi. Studierna medför att den framgångsrike eleven även lär sig om disciplin och ger denne en känsla av delaktighet i det kinesiska kulturarvet vad kalligrafin beträffar.¹⁸

Disciplinen kommer framför allt från de oerhört repetitiva övningar som krävs för att bli en framgångsrik kalligraf. Penseln ska hållas och manipuleras på rätt sätt för att få rätt tryck och kalligrafen måste kontrollera varje linje i de kinesiska tecknen. Då tecknen är skapade enligt en specifik streckordning, blir en felaktig streckordning likt ett felstavat ord i ord skrivna med bokstäver. Det som framför allt särskiljer kalligrafin från den skrivna kinesiskan är att fokus läggs på tecknens balans, kraft och harmoni.¹⁹

Det gäller att uppehålla den här disciplinen genom hela livet och hela tiden sträva mot att förbättra sin förmåga att skapa kalligrafi. Detta är en av de saker som historiskt sett har skapat skillnader mellan de som har studerat, och som sedermera blev den regerande eliten, och de unga män som inte genomgått skolgång.²⁰

2.3 Kalligrafins verktyg

Idag samt historiskt sett är kalligrafers huvudsakliga verktyg de så kallade "Studerkammarens fyra skatter" Wénfángsìbǎo (文房四宝). Detta syftar på pensel bǐ (笔), bläck mò (墨), rivsten yàn (砚) och papper zhǐ (纸).²¹ Ursprunget till detta uttryck kommer från perioden av de sydliga och nordliga dynastierna Nánběicháo (南北朝), mellan åren 420-589 e.kr., och syftar på de verktyg en lärd man inte kunde undvara i sitt studierum.²² "Studerkammarens fyra skatter" användes utöver till kalligrafi även till andra former av dekorativt skapande.

Det har alltid varit viktigt varifrån verktygen kommit och härkomsten har förändrats genom åren, exempelvis med avseende på vilken pensel som ska användas eller varifrån bläcket ska komma. Allt sedan Songdynastin Sòngcháo

¹⁸ Jade Snow Wong *Fifth Chinese Daughter* New York: Harper & Brothers 2000, kap. 2

¹⁹ Jean Long *The Art of Chinese Calligraphy* Poole: Blandford Press 1987

²⁰ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 8

²¹ Wikipedia, *Studerkammarens fyra skatter* http://sv.wikipedia.org/wiki/Studerkammarens_fyra_skatter (2010-05-29)

²² Baidu Encyclopedia, *De sydliga och nordliga dynastierna* <http://baike.baidu.com/view/8137.htm> (2010-11-27)

(宋朝) 960-1279 e.kr. är de specifika verktygen väl definierade och deras ursprung är allmänt känt.²³ Penseln, som helst ska användas, är den så kallade “*Hu-pensel*” húbǐ (湖笔), där Hu står för staden Húzhōu (湖州) i Zhejiangprovinsen Zhèjiāngshěng (浙江省). Bläcket, som ska användas, kallas för “*Hui-bläck*” Huīmò (徽墨) där Huī står för staden Huīzhōu (徽州) i Anhuiprovinsen Ānhuīshěng (安徽省). Den mest kända rivstenen kallas för “*Duan-rivsten*” Duānyàn (端砚), där Duān syftar på den gamla benämningen på staden Zhàoqìng (肇庆) i Guangdongprovinsen Guǎngdōngshěng (广东省). Zhàoqìng kallades tidigare för Duānzhōu (端州). Det papper som med fördel ska användas kallas för “*Xuan-papper*” Xuānzhǐ (宣纸) där Xuān syftar på staden Xuānzhōu (宣州) även den i Anhuiprovinsen.²⁴

Utöver “*Studerkammarens fyra skatter*” finns det många verktyg vilka används regelbundet av kalligrafer. Bland dessa är stämpeln yìnzhāng (印章) ett av de viktigaste verktygen vid skapande av kalligrafi. Enligt Baidu är en fulländad konstnär den som behärskar kinesisk kalligrafi, kinesisk målning och stämpelskapande bemästras.²⁵

Inom kalligrafi används framförallt tre olika typer av stämplat. Den första är skaparens egen stämpel, den som beskriver vem som har skapat verket. Den andra är en stämpel som används av en annan person vid en eventuell kommentar av verket. Den tredje är en stämpel vilken används av samlaren av verket.²⁶

2.4 Kalligrafins tillvägagångssätt

En kalligraf som ska skapa ny kalligrafi använder vanligtvis de 5 klassiska huvudbeståndsdelarna inom kalligrafin, “*Studerkammarens fyra skatter*” samt stämpeln. För att tillverka färg, river kalligrafen ner bläck och blandar med vatten i rivstenen. Därefter används penseln för att applicera färgen på pappret. När verket är färdigt, “*signeras*” det med stämpel.

En av de mer fascinerande detaljerna gällande kalligrafin, är att i teorin kan varje person som kan skriva korrekt kinesiska också följa varje penselstreck i en kalligrafisk skapelse. Alla tecken skrivs efter ett givet mönster och streckordning. Om tecknen skrivs i fel ordning kan det vara svårt att utskilja tecknets betydelse. Eftersom kalligrafi skrivs med bläck och vatten, kan inga misstag rättas till i efterhand. Alla streck i varje enskilt tecken måste således vara i precis rätt ordning från första början, vilket kräver koncentration och färdighet. På grund av streckordningen kan varje streck i en kalligrafisk skapelse följas.²⁷

²³ Baidu Encyclopedia, *Songdynastin* <http://baike.baidu.com/view/23604.htm> (2010-11-27)

²⁴ Baidu Encyclopedia, *Studerkammarens fyra skatter* <http://baike.baidu.com/view/16362.htm> (2010-05-29)

²⁵ Baidu Encyclopedia, *Stämpel* <http://baike.baidu.com/view/62312.htm> (2010-05-29)

²⁶ *The three perfections* <http://www.absolutearts.com/artsnews/2000/11/30/27724.html> (2010-05-29)

²⁷ Baidu Encyclopedia, *Stämpel* <http://baike.baidu.com/view/62312.htm> (2010-05-29)

2.5 Kalligrafin som konstform

Kalligrafi etablerade sig som en konstform först mellan 300 och 600-talet e.kr. och var i början ett sätt att bevara gamla traditioner och skrivsätt. Kalligraferna försökte förfina sin förmåga att avbilda gamla verka av gamla kända kalligrafer.²⁸

2.5.1 Västerländskt synsätt

Idag kan den kinesiska kalligrafin i väst delas in i fyra huvudkategorier, vilka sällan används i Kina. För de som inte kan kinesiska är dessa kategorier ett behjälpligt verktyg till att förstå kalligrafi och dess olika sidor.

- Klassisk
- Neoklassisk
- Modern
- Avantgarde

Den klassiska kalligrafin är strikt och fokus ligger i att inom de klassiska ramarna ge uttryck för sin personliga stil. Neo-klassisk kalligrafi utgår från den klassiska mycket strikta kalligrafin, men går utanför gränserna för den och verken improviseras fram. Den moderna kalligrafin däremot strävar efter att bryta sig fri från de gamla reglerna inom den klassiska kalligrafin och hämta inspiration från andra konstformer. Den avantgardistiska genren strider mot reglerna inom den gamla klassiska kalligrafin och är en väldigt kritiserad rent abstrakt del av kalligrafin. Kreationer utan urskiljbara tecken är basen och känslan är viktigare än budskapet.²⁹

2.5.2 Kinesiskt synsätt

I Kina är det snarare hur tecknen skrivs som kategoriserar olika typer av kalligrafi. Detta sätt är allmänt accepterat och används även idag.³⁰ Det finns många stilar för att skriva kalligrafi och att presentera tecken på. Kalligrafens personlighet kommer också in i bilden och sätter sin egen prägel på hur tecknen skrivs. Den

²⁸ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 29

²⁹ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 20

³⁰ *Ibid.*, s. 15

kombinationen gör att det i praktiken finns oändligt antal sätt att presentera kalligrafi på.³¹ Det går att gruppera dessa i några vanliga stilar använda i Kina.³²

- Sigillskrift zhuànshū (篆书)
- Officiell stil lishū (隶书)
- Reguljär stil kāishū (楷书)
- Kursiv stil cǎoshū (草书)
- Halvkursiv stil xíngshū (行书)

Figur 1 Tecknet ”klar, lysande” míng (明) i sigillskrift, officiell stil, reguljär stil, kursiv stil, halvkursiv stil. Ur Lindqvist, C. *Tecknens Rike* Albert Bonniers förlag, 1989, s. 22

Sigillskrift är den typ av skrift som är äldst daterad och innefattar många undertyper, däribland orakelbenskrift. Namnet kommer ifrån att det användes till identitetsmarkering där de två största typerna inom sigillskrift är stora tempelskriften dàzhuàn (大篆) och lilla stämpelskriften xiǎozhuàn (小篆). Stora stämpelskriften är den tidigaste, men den lilla stämpelskriften är den skrift kejsaren av Qin använde för att standardisera skriften. Sigillskrift används än idag vid dekorativa sammanhang exempelvis i namnstämplor.³³

Officiell stil är den typ av stil som användes mycket under Handynastin Hàncáo (汉朝) runt år noll.³⁴ Officiell stil användes i officiella sammanhang, såsom förberedelser inför officiella handlingar och dokument. Den användes också i personlig korrespondens, samt vid inskriptioner av allmänna monument.³⁵ Den officiella stilen lade grunden för den reguljära stilen och påverkade kalligrafin eftersom tecknen skrevs med lätt hand och vackert utseende.³⁶

Reguljär stil började användas framförallt direkt efter Handynastin och dess tecken var klart distinkt och symmetriskt uppbyggda. Under Tangdynastin Tángcháo (唐朝) (år 618-907) förfinades den reguljära stilen och är än idag den

³¹ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 23

³² Svensk Kinesiska vänskapsförbundet *Kaninens år* Årsbok om Kina Stockholm: Ordfront tryckeri & Förlag AB 1987, s. 114-117

³³ Lindqvist, C. *Tecknens Rike* Albert Bonniers förlag, 1989, s. 22

³⁴ Baidu Encyclopedia, *Handynastin* <http://baike.baidu.com/view/23861.htm> (2010-05-27)

³⁵ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 17

³⁶ Baidu Encyclopedia, *Officiell stil* <http://baike.baidu.com/view/45719.htm> (2010-05-27)

mest använda skrivstilen i tryckt material.³⁷ Det är den första typ av stil som skolbarnen i Kina lär sig.³⁸

Kursiv stil, eller "*grässtil*" som det direkt översatt heter, kommer från det kinesiska cǎoshuàishū (草率書). Om det första tecknet cǎo står för sig självt betyder det gräs och i kombination med shuài betyder det slarvigt. Förkortat betyder kombinationen grässtil och således kursiv stil. Den här stilen är en stil som är snabbare än övriga stilar. Det som karaktäriserar kursiv stil är att den är mycket förenklad med kontinuerligt länkade streck i sin konstruktion. Det kursiva skriftsättet är baserad på den officiella stilen och är ett sätt att förenkla och skriva snabbare.³⁹ Då streckordningen har förenklats mycket kräver detta skrivsätt speciell träning för att tydas.

Halvkursiv stil är en kombination av reguljär och kursiv stil, vilken är snabbare att producera än reguljär stil, men inte lika komplicerad och svårläst som kursiv stil.⁴⁰ Halvkursiv stil användes mycket under Handynastin eftersom penslar och tusch började användas, detta för att få en friare känsla vid skrivandet.⁴¹ Eftersom den här stilen kombinerar snabbhet och relativ tydlighet, blev den vanlig vid handskrift. Den är än idag den vanligaste stilen i vardaglig handskrift.⁴²

2.6 Musikalisk liknelse

Kalligrafi kan även liknas vid musik, eftersom en kalligrafisk skapelse ibland refereras till som ett musikaliskt verk i musikaliska termer. Där de olika elementen i form av svarta och vita ytor i skapelsen integreras till en visuell symfoni.⁴³

³⁷ Baidu Encyclopedia, *Tangdynastin* <http://baike.baidu.com/view/6527.htm> (2010-11-27)

³⁸ Baidu Encyclopedia, *Reguljär stil* <http://baike.baidu.com/view/6527.htm> (2010-05-27); Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 17

³⁹ Baidu Encyclopedia, *Kursiv stil* <http://baike.baidu.com/view/24929.htm> (2010-05-27)

⁴⁰ Baidu Encyclopedia, *Halvkursiv stil* <http://baike.baidu.com/view/24912.htm> (2010-05-27)

⁴¹ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 17

⁴² Lindqvist, C. *Tecknens Rike* Albert Bonniers förlag, 1989, s. 22

⁴³ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 27

3 Vikten av kalligrafin i Kina

En av Kinas före detta utrikesministrar, Chén Yì 1901-1972 (陈毅), hade med sig ett skrivbord på krigsfältet för att kunna skapa kalligrafi. När han behövde samla sina tankar och koppla bort kriget, satte han sig vid sitt skrivbord och övade kalligrafi.⁴⁴

Skriftspråk och kalligrafi har varit av stor betydelse i Kinas historia, större betydelse än i de flesta andra länders historia. Detta kan delvis härledas till att Kinas storlek har gjort att det finns flera olika dialekter i språket, vilka är så olika att det har blivit svårt att kommunicera genom tal. Däremot fanns det ett skriftspråk som enade folket.⁴⁵ På grund av mängden dialekter, det vill säga bristen på ett samlat språk, har det inte funnits särskilt många duktiga oratorer så som det har funnits till exempel i den romerska senaten. Däremot har skrift och framför allt kalligrafi varit ett viktigt medel för Kinas härskare att visa sin makt och uttrycka sina idéer.⁴⁶ Under Tangdynastin exempelvis, blev kalligrafi ett obligatoriskt moment i studier för att kunna tjänstgöra under kejsare och det blev då ett attribut för den regerande eliten.⁴⁷

Kalligrafin har även indirekt varit ett tecken på framgång och elitiskt tänkande. Detta eftersom enbart de välbärgade hade råd att låta sina barn studera kalligrafi istället för att hjälpa sina föräldrar att tjäna ihop familjens uppehälle.⁴⁸

Under 1900-talet har kalligrafin också haft stor betydelse. En av kinas före detta ledare Máo Zédōng 1893-1976 (毛泽东) uttryckte det så här: ”*Om skrift ska vara effektiv propaganda, måste det vara visuellt attraktivt*”.⁴⁹ Det var inte bara inom politiken som det var viktigt att presentera sin tanke på ett ”*visuellt attraktivt*” sätt, utan vid alla typer av skriftlig dokumentation var en god skrivstil av yttersta vikt eftersom auktoriteten annars skulle förloras.⁵⁰ Kraus ställer sig frågan: ”*Kalligrafi ska visa en persons innersta essens, så hur kan en person med god kalligrafi vara en dålig människa?*”⁵¹

⁴⁴ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 60

⁴⁵ Ibid., s. 39

⁴⁶ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 17

⁴⁷ Ibid., s. 16

⁴⁸ Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005, s. 39

⁴⁹ Baidu Encyclopedia, *Mao Zedong* <http://baike.baidu.com/view/1689.html> (2010-11-27); Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 62

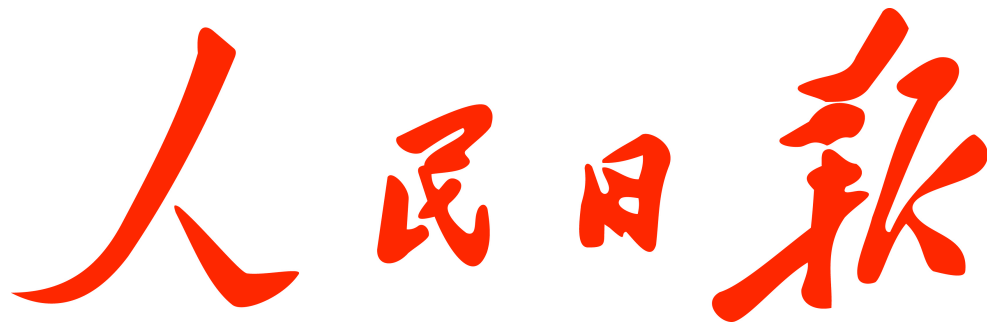
⁵⁰ Ibid., s. 8

⁵¹ Ibid., s. 45

Höga chefer i Kina hade ett stort krav på sig i att vara duktig på kalligrafi, det gjorde att många ledare använde sig av spökskrivare vid kalligrafiska presentationer. En av de som sägs använt en spökskrivare var Chiang Kai-shek Jiǎng Jièshí (蔣介石), en inflytelserik politisk och militär ledare under 1900-talets Kina.⁵²

3.1 Kalligrafins budskap

En viktig återkommande aspekt av den kinesiska kalligrafin är att tecknens utseende samt vem som skrivit dem är, för det mesta viktigare, än vad tecknen betyder. Just detta faktum har utnyttjats av många människor på olika sätt för att framföra åsikter eller visa sin storhet. I Kina idag lever detta sätt att utnyttja kalligrafi till informationsspridning och reklam fortfarande kvar i form av till exempel tidningslogotyper, namn på restauranger, företagsnamn och namn på sevärdheter runt om i Kina.⁵³ Dessa så kallade ”*inskriftioner*” tící (题词), utfördes av kända personer i många olika syften.⁵⁴ Ett exempel på detta är ”*Folkets dagblad*” Rénmínribào (人民日报) som än idag har sin tidningslogotyp skriven av Máo. Se bild nedan.

Figur 2 Folkets dagblad. <http://news.oriprobe.com/NewsImages/781.jpg> (2010-11-28)

Då Máo skrev logotypen var det för att stödja tidningen samt för att visa folkmassorna att det som skrivs har stöd från högsta ort.⁵⁵ Folket dagblads logotyp består av fyra tecken, varav de två mellersta är aningen mindre i storlek. Máo ansåg att det såg bättre och mer harmoniskt ut i detta utförande än fyra lika stora

⁵² Baidu Encyclopedia, *Jiang Jieshi* <http://baike.baidu.com/view/5973.htm> (2010-11-27); Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 88

⁵³ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 41; Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 67

⁵⁴ Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005, s. 17

⁵⁵ *Ibid.*, s. 2

tecken.⁵⁶ Även restauranger kunde ha kända politiker som hjälpte till att skapa kalligrafiska logotyper. Om en restaurang hade fått hjälp av en politiker kunde beskattningen av restaurangen minska, eftersom politiker ibland beslutar om enskilda restaurangers beskattning.⁵⁷

⁵⁶ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 60

⁵⁷ *Ibid.*, s. 20

3.2 Kalligrafi och Máo

Sedan Máo Zédōng kom till makten 1949, har kalligrafin utvecklats och utnyttjats mycket. Detta på grund av att Máo och många av de kinesiska ledarna hade ett starkt intresse för kalligrafi. Synen på kalligrafi ändrades däremot ganska drastiskt. Då kalligrafi var kopplat till elitiskt tänkande och traditionella traditioner från gamla personer, blev de tidigare konstnärligt skapade kalligrafiska verk och skrifter inte intressanta för användning vid till exempel företagsnamn. Detta kontrollerades då företag övergick från privat ägo till att vara statskontrollerade. Kalligrafin tog i det fallet ett mycket mer enkelt och alldagligt utseende. De kalligrafer som tidigare jobbat med utformningen av dessa konstnärliga verk blev således utan jobb. Dessa lärda kalligrafer började istället studera och forska. De flesta fortsatte med kalligrafi, men nu med mer försiktighet gällande innehållet.

3.2.1 Före kulturrevolutionen

I början av 1900-talet bestod Kinas befolkning av nästan 50 % analfabeter och Máo ansåg att kalligrafin kunde användas till informationsspridning och ett sätt att få ett enat folk. På samma gång innebar detta en modernisering av Kina då nivån av läs och skrivfärdighet ökade.⁵⁸

Máo ville lyfta fram att det allt mer utbildade folket skulle uttrycka sina tankar. Detta kunde göras genom användning av billiga och lättillgängliga väggtidningar *dàzìbào* (大字报). De stora penseldragen gav bättre genomslagskraft än pennan, dessutom var utrustning för tryck väldigt begränsat, varför alla väggtidningar skrevs manuellt. Många antirevolutionära tankar kom upp och en begränsning infördes och många personer klassades som högerextremister och förlorade jobbet eller skickades iväg ut på landsbygden för att reformeras om genom arbete.⁵⁹

Eftersom kalligrafin nu ansågs representera "*gamla Kina*" var det många professorer bland annat inom kalligrafi som förlorade jobbet, vilket innebar att det var få som studerade kalligrafi. Detta ledde till att Kina började gå ifrån sitt rika kulturarv som kalligrafin varit under mer än två tusen år.⁶⁰

Kalligrafin började återfå sin status i Kina under slutet av 50-talet. Då Máos konkurrenter försökte minska hans roll i partiet, gick Máo till motattack genom att

⁵⁸ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 43

⁵⁹ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 46

⁶⁰ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 47

presentera ett kalligrafiskt verk skrivet med en egen variant av den kalligrafiska grässtilen. “*Liupanberget*” Liúpánshān (六盘山) överraskade folket med sina anspelningar på den rådande politiska situationen och sin kraftfulla och speciella kalligrafiska stil.⁶¹ Folket ansåg att en person som skapar ett sådant verk måste vara en stor ledare.⁶²

⁶¹ Baidu Encyclopedia, *Mao Zedong Poetry* <http://baike.baidu.com/view/134346.html> (2010-11-27)

⁶² Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 47

3.2.2 Kulturrevolutionen

Under kulturrevolutionen utnyttjades kalligrafi mycket, detta mycket på grund av att Máo Zédōng eftersträvade att kalligrafi skulle leva vidare. Inom ledningen gick kalligrafi från att innan kulturrevolutionen 1966 bestå av texter om natur och till och med humorladdad poesi till att vara ett kraftfullt politiskt verktyg.⁶³ Máo ansåg att kalligrafins fortlevnad inte var del av de gamla förlegade traditioner vilka skulle förvisas enligt ”De fyra gamla” pòsijiù (破四旧).⁶⁴ ”De fyra gamla” syftar till att de fyra gamla traditionerna (tankesätt, kultur, traditioner och vanor) ska tas bort och ge företräde åt de nya revolutionära tankarna.⁶⁵ Máo sade att det inte spelade roll om en konstform mer eller mindre behölls. Dock fick kalligrafin en lägre profil gällande nyskapande och uttrycksfrihet. Trots detta förstördes många kalligrafiska verk under den här tiden av rödgardisterna, de ungdomar Máo använde som redskap i den politiska kampen.⁶⁶

Det var tydligt att Máos hade intresse för kalligrafi, inte bara genom att han själv skapade mycket kalligrafi utan även då han bland annat initierade kalligrafiförbund i både Beijing och i Shanghai. Fast framför allt gick det att se hans intresse då han lät partiets ungdomar arrangera seminarier i kalligrafi, där erkända kalligrafer undervisade i kalligrafi.⁶⁷

Under kulturrevolutionen, blev tidigare nämnda väggtidningar mycket populära. Rödgardister skrev prorevolutionära slogans och spred negativ propaganda mot oppositionen. Över hela landet hängdes miljontals väggtidningar upp och detta anses vara den största samling av smutskastning och lögner någonsin dokumenterat.⁶⁸ De kopierade kända verk och imiterade inte bara Máo utan även andra prorevolutionära ledares kalligrafi.⁶⁹ Máo hade sedan tidigare ansett dessa väggtidningar vara ett ypperligt medel att framföra tankar på och i det kommunistiska partiet hade väggtidningar använts länge.⁷⁰ Väggtidningar har används tidigare under Kinas historia, men har inte används så omfattande som precis före och under kulturrevolutionen.⁷¹

Detta var ett tillfälle då kalligrafin började återfå sin status. När de tidigare nämna rödgardisterna skapande väggtidningar med kalligrafi på en dålig nivå,

⁶³ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 42

⁶⁴ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 98

⁶⁵ Baidu Encyclopedia, *De fyra gamla* <http://baike.baidu.com/view/50076.htm> (2010-02-24)

⁶⁶ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 97

⁶⁷ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 44

⁶⁸ Ibid., s. 48

⁶⁹ Ibid., s. 98

⁷⁰ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 48

⁷¹ Ibid., s. 46

trycktes böcker upp för att instruera i hur en god kalligrafi ska skapas. Som förebilder användes kalligrafer från det gamla Kina och gamla Kina blev då återigen ihågkommet.⁷²

Maos efterträdare Huá Guófēng 1921-2008 (华国锋) försökte efterlikna Máo i alla avseenden, bland annat i att använda kalligrafi som ett politiskt redskap.⁷³ Huá lät sin kalligrafi bli publicerat tillsammans med Máo och andra kalligrafiskt starka ledare inom partiet.⁷⁴ Huá försökte sprida sin kalligrafi så mycket han kunde och kopierade kända kalligrafer för att visa sin kalligrafiska skicklighet. Allt detta gjorde Huá för att visa att han var en stor ledare lik Máo.⁷⁵ Dock var hans karisma och även hans kalligrafi inte i närheten av den Máo hade, vilket gjorde att då Huá tappade makten avpolitiserades kalligrafin mycket.⁷⁶

Fram till dags dato används kalligrafi dock fortfarande som ett politiskt medel. Så sent som 2001 fotograferades en av moderna kinas ledare Jiāng Zémín 1926- (江泽民) med sin kalligrafi.⁷⁷ Detta kan liknas vid de tidiga imperialistiska härskarna, vilka visade sin goda kalligrafi som ett tecken på elitism och intellekt.⁷⁸ Jiāng Zémín skickade även upp en rulle kalligrafi han själv skrivit till rymden för att ge en rymdfärd god tur.⁷⁹ Kalligrafins roll har numer förskjutits mer åt hållet som en konstform⁸⁰ och eftersom digitala medier är ett så pass enkelt och billigt sätt att föra fram sitt budskap med har detta tagit överhand.⁸¹

3.3 Kalligrafi i moderna Kina

Som tidigare nämnts finns kalligrafi i tryckt form runt om i Kina på många ställen; i tidningar, i reklam, på restauranger och vid sevärdheter. Det är inskriptioner från kända personer och tecken skrivna med typsnitt av formen "true-type".⁸² Dessa typsnitt härmar de kalligrafiska formerna, men är inte skrivna med hjälp av pensel. De motsäger då en tidigare nämnd definition av kalligrafi, "Kalligrafi är konsten att skriva tecken med pensel och bläck med en klar avsikt

⁷² Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 49

⁷³ Baidu Encyclopedia, *Hua Guofeng* <http://baike.baidu.com/view/16210.htm> (2010-11-27); Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 126

⁷⁴ Ibid., s. 130

⁷⁵ Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005, s. 18

⁷⁶ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 141

⁷⁷ Baidu Encyclopedia, *Jiang Zemin* <http://baike.baidu.com/view/1781.htm> (2010-11-27)

⁷⁸ *Calligraphy in Modern China* <http://depts.washington.edu/chinaciv/callig/7calmodn.htm>, (2010-02-24); Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005, s. 18

⁷⁹ Ibid., s. 3

⁸⁰ Ibid., s. 158

⁸¹ Xu, Lau, Pan *A computational approach to digital Chinese painting and calligraphy* New York: Springer Berlin Heidelberg 2009, s. 10

⁸² Wikipedia, *Truetype* <http://sv.wikipedia.org/wiki/TrueType> (2010-05-05)

att följa väl definierade regler och tekniker gällande penselföring och estetiskt tänkande”.⁸³ Yen anser att detta inte gäller i praktiken då all “tryckt kalligrafi” bör kallas kalligrafi.⁸⁴

Innan Kulturrevolutionen ingick kalligrafi som ett ämne i litteratur och de bästa kalligrafer fanns på skolornas litteratur och historieavdelningar. Nuförtiden är kalligrafi ett separat och eget ämne och de bästa kalligraferna återfinns numer på skolornas konstavdelningar. Detta beror mycket på att kalligrafin har övergått till en mer renodlad modern konstform där dagens moderna kalligrafer delvis tappat intresse för dess historia och litterära innehåll.⁸⁵

Det finns högskoleutbildningar och även forskning inom kalligrafi. Kalligrafi ansågs tidigare som ett obligatoriskt moment i samband med huvudutbildningen, men numer går det att inneha en examen i kalligrafi.⁸⁶ Detta innebär att inom den kinesiska konsten kommer det framöver finnas många konstnärer med fokus på kalligrafi.⁸⁷

Dagens sätt till att anskaffa sig uppmärksamhet och framgång kommer mycket genom att visa upp sin kalligrafi i så stor utsträckning som möjligt. Då kalligrafins politiska genomslagskraft har minskat drastiskt, får kalligrafer förlita sig mycket till tävlingar. Priset i dessa tävlingar är utöver prispengar, bland annat publicering av kalligrafens kalligrafi. Detta är det vanligaste sättet att i dagens Kina göra sig ett namn inom kalligrafi.⁸⁸

Ett skrivsätt som kan liknas med de ovan nämnda skrivstilarna inom kalligrafi är “kalligrafi med hjälp av penna” yingbīshūfā (硬笔书法) eller tiěbīshūfā (铁笔书法). Detta är ett sätt att förenkla skapandet av kalligrafi, då pensel och bläck inte behövs. Likt “true-type” typsnittet motsätter sig detta också definitionen på kalligrafi enligt ovan. Även detta kan i praktiken räknas som kalligrafi.⁸⁹ ”Kalligrafi med hjälp av penna” är ett sätt för att förbättra handstilen, som än idag är ett indirekt tecken på stora möjligheter till att bli en god student och kan jämföras med de disciplinerade kalligrafistudierna. En god skrivstil kan generera ett bra studieresultat.⁹⁰ Kalligrafi med hjälp av penna är något som är stort i Kina och mycket information finns att hitta på Internet.⁹¹ Dock värt att noteras är att pennan uppfanns redan 1789, men så sent som 1933 tillverkades inte pennan i Kina. Importen av pennor var begränsad på grund av att många konservativa kineser i ledande positioner motsatte sig till pennan. De gjorde detta då en rädsla över att gamla traditioner skulle dö ut.⁹²

⁸³ Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005, s. 156

⁸⁴ Ibid., s. 157

⁸⁵ Ibid., s. 6

⁸⁶ Ibid., s. 157

⁸⁷ Ibid., s. 158

⁸⁸ Ibid., s. 164

⁸⁹ Ibid., s. 58

⁹⁰ Ibid., s. 57

⁹¹ *Kalligrafi med penna* <http://www.yingbishufa.com/> (2010-05-02)

⁹² Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 84

3.4 Nyskapande kalligrafer

Tiden efter kulturrevolutionen, i början av 70-talet och 80-talet började kineser i Kina utnyttja deras traditionella skolning i kinesisk kalligrafi i kombination med ett nyskapande som inte tidigare varit möjligt för att skapa kalligrafi. Detta banade väg för nya typer av modern kalligrafi. Några av de mer nyskapande kalligrafer som har förändrat kalligrafin är: Gǔ Gàn (古干), Zhāng Dàwǒ (张大我) och Wáng Nánmíng (王南溟).

Gǔ Gàn är uppfostrad av relativt välbärgade föräldrar, men fick det svårt under kulturrevolutionen. Han var i ung ålder en skicklig konstnär, men efter många svåra år lämnade han kinesiskt måleri och bytte på grund av tidspress och stress i livet till den mer strikta kalligrafin. I början av 70-talet började han studera västerländsk abstrakt konst och började implementera detta i kalligrafin. Han var en av pionjärerna inom modern kalligrafi och uppmärksammades mycket. Han fick även internationell uppmärksamhet och skapade bland annat en etikett till vinet Château Mouton-Rothschild. Baron Phillippe de Rothschild kom på idén att varje år låta en känd artist skapa dekalen på vinflaskan för årets vinskörd.⁹³ Detta gjorde att Gǔ kom i samma skara som Picasso, Kandinsky och Warhol.⁹⁴

Zhāng Dàwǒ hade en strikt men bra uppväxt i Beijing med en far som skolade honom i traditionell kalligrafi, vilket Zhāng inte var intresserad av i tidiga år. Zhāng blev påverkad av kulturrevolutionen, genom att både han själv och hans far satt inspärrade. Zhāng har även spenderat lång tid ute i nordöstra Kina och i Australien där han numer delvis bor. Alla dessa upplevelser speglas i hans kalligrafi och under 80-talet började hans önskan att ta kalligrafin från traditionella till mer nyskapade former att märkas. Han leker mycket med former och ändrar tecken för att passa mer in i känslan och budskapet han vill delge. Hans kalligrafi ses som rent abstrakt, dock med ett klart budskap. Han använder bläcket för att skapa en känsla av perspektiv.⁹⁵

Wáng Nánmíng har även han en bakgrund i ett bra föräldrahem. Efter kulturrevolutionen började Wángs mamma återigen lära honom kalligrafi. Han bemästrade snart traditionell kalligrafi. Lik många kalligrafer kasserar han kalligrafi han är missnöjd med genom att knyckla ihop pappret till en boll. En dag såg han sina bollar och undersökte och identifierade att eftersom kalligrafin delvis fortfarande syntes så fanns även kalligrafins känsla kvar. Wáng började skapa bollar av kalligrafi och bygga installationer av dessa. Han anser att genom att knyckla ihop kalligrafin, skapas ett budskap där kalligrafins mörka sida frångås.

⁹³ Wikipedia, *Château Mouton Rothschild label*

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Artists_who_have_created_a_Ch%C3%A2teau_Mouton_Rothschild_label (2010-05-29)

⁹⁴ Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 85

⁹⁵ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 227

Med den mörka sidan avses en mall där unga kineser har klassats efter deras kalligrafi och genom många års repetitiv studie, blivit för konservativa.⁹⁶

Figur 3 Kalligrafi av Zhāng Dàwǒ. <http://www.jsyart.com/News/2007810/Main/334657512300.html> (2010-11-28)

⁹⁶ Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002, s. 250

3.5 Digital kinesisk kalligrafi

Genom att använda datorers hjälp kan teoretiskt sett en person med begränsade kunskaper i kalligrafi skapa vacker kalligrafi. På samma sätt som en datoranvändare kan få hjälp av datorns artificiella intelligens att dra ett perfekt rakt streck, kan det var möjligt för en dator att hjälpa till att skapa ett perfekt kinesiskt tecken.⁹⁷ En metod är att använda en videokamera som registrerar kalligrafens penselföring. Videon förs över till datorn, där de bearbetas och förfinas för att till slut generera en förbättrad version av kalligrafens rörelser och således bättre kalligrafi.⁹⁸

Det finns även ett sätt där en digital skrivpenna används.⁹⁹ Den digitala skrivpennan registrerar vinkel på penna, rotation och tryck. Dessa värden skickas till datorn där de kombineras med matematiska algoritmer som simulerar alla de nödvändiga egenskaperna för kalligrafi. Den virtuella penseln simulerar storlek, form och typ av pensel. Bläcket simuleras och även pappret simuleras.¹⁰⁰

I den digitala världen är fyra värden viktiga för kalligrafi. Dessa fyra är; personen och simuleringen av pensel, bläck och papper. Här är interaktionen mellan personen och de övriga tre primära flöden och interaktionen mellan bläck, papper och pensel sinsemellan det sekundära. Dessa interaktioner är de som skapar verklighetskänsla och i slutändan digital kalligrafi. Ofta används en 3D-modell av penseln för att kunna simulera hur den virtuella penseln använder det virtuella bläcket och reagerar med det virtuella pappret. Detta är ett sätt att modellera penselrörelser och bläckets påverkan då det ska simulera den effekt blött bläck får när det torkar på papper.¹⁰¹

Traditionellt har inläring av kalligrafi gått till på ett av två sätt. Det ena är att ha en lärare och bli korrigerad hela tiden och det andra är att kalkera av tidigare tryckta tecken. Dessa sätt kan både anses vara tidskrävande och tråkiga. Ett sätt som kan vara ett bra alternativ är att ha en virtuell träningsstudie, där haptisk återkoppling skapar en känsla av verklighet.¹⁰² Haptisk återkoppling är ett sätt att simulera och stimulera känsel med hjälp av elektriska motorer och på så sätt kan en verklighetstrogen virtuell verklighet skapas.¹⁰³

⁹⁷ Xu, Lau, Pan *A computational approach to digital Chinese painting and calligraphy* New York: Springer Berlin Heidelberg 2009, s. 8

⁹⁸ *Ibid.*, s. 31

⁹⁹ Wikipedia, *Digital skrivpenna* http://en.wikipedia.org/wiki/Graphics_tablet (2010-05-30)

¹⁰⁰ Xu, Lau, Pan *A computational approach to digital Chinese painting and calligraphy* New York: Springer Berlin Heidelberg 2009, s. 51

¹⁰¹ *Ibid.*, s. 52

¹⁰² Wang, Zhang, Yao *Stroke-based modeling and haptic skill display for Chinese calligraphy simulation system* London: Springer 2006, s. 118-132

¹⁰³ Wikipedia, *Haptisk feedback* http://en.wikipedia.org/wiki/Haptic_technology (2010-05-30)

3.5.1 Moxi

Enligt doktorsavhandlingen “*Making Digital Painting Organic*” från “*The Hong Kong University of Science and Technology*“ har Chu Siu Hang tagit fram en metod för simulering av penselföring, bläck och papper i en digital miljö. Han har utvecklat ett system som han kallar för Moxi, “*Lek med bläck*” 墨戏 (Mòxi).¹⁰⁴

Där är en pensel skapad i 3D och fysik simuleras i penseln och dess borst, allt för att skapa en verklighetstrogen penselföring. Anledningen till detta är att en pensel kan hållas på många olika sätt, den kan vinklas mot pappret och olika mycket kraft kan appliceras. Alla dessa moment påverkar penselborsten uppförande i relation till pappret och ger den virtuella penseln en organisk egenskap.¹⁰⁵ I kombination med en verklighetstrogen och organisk pensel, har matematiska algoritmer inom fluiddynamik skapat det blöta bläcket, och i det här fallet även vattenfärgers, beteende. Detta gör att en naturtrogen känsla gällande själva penselföringen samt hur bläcket reagerar med pappret kan skapas och hur bläcket torkar med tiden.¹⁰⁶

Chu anser att den främsta anledningen till att skapa digitala verktyg är att de kan erbjuda många fördelar, varav den viktigaste är möjligheten till att ångra, “*undo*”.¹⁰⁷ Personen kan ångra vad som precis har gjorts. Andra exempel är möjligheten att spara materialkostnad och möjligheten till att spara sitt verk i olika upplagor under skapandets gång. Alla dessa gör att ett skapande med mer flexibilitet och kontroll kan genomföras.¹⁰⁸

Dock är datoriserade verktyg fortfarande i en forskningsfas, men det sker omfattande studier inom området.¹⁰⁹

¹⁰⁴ Chu Siu Hang *Making Digital Painting Organic* Hong Kong: The Hong Kong University of Science and Technology 2007, s. 11

¹⁰⁵ Ibid., s. 14

¹⁰⁶ Ibid., s. 44

¹⁰⁷ Wikipedia, *Undo* <http://en.wikipedia.org/wiki/Undo> 2010-05-31

¹⁰⁸ Chu Siu Hang *Making Digital Painting Organic* Hong Kong: The Hong Kong University of Science and Technology 2007, s. 2

¹⁰⁹ Xu, Lau, Pan *A computational approach to digital Chinese painting and calligraphy* New York: Springer Berlin Heidelberg 2009, s. 15

4 Empirisk undersökning

Som nämnt tidigare, då det överallt i Kina förekommer kalligrafi, är det svårt att se att folket inte blir påverkat. Överallt i Kina exponeras man av information i form av kalligrafi. Den finns i tidningar, på restauranger, företag, sevärdheter och till och med på slipsar.¹¹⁰

Önskan med studien var att ta reda på hur dagens kineser ser på kalligrafi. Om de har studerat och hur den äldre generationens inverkan har påverkat dem. En grupp människor fick varsin enkät vilket bidrog till att en kvalitativ studie kunde genomföras. Vid den tidpunkten var de tillfrågade mellan 20 och 50 år. De var både män och kvinnor och de hade olika bakgrund. De kommer från olika delar av Kina och tillfrågades via e-post. Av totalt 20 tillfrågade, erhöles svar från 16. Detta innebär att alla typvarianter inte finns med, se tabell nedan.

4.1 Frågor

De frågor som ställdes var ett sätt att reda ut hur synen på kalligrafi hos de tillfrågade har förändrats sedan de först kom i kontakt med kalligrafi. Det var även ett sätt att se skillnader gällande synen på kalligrafin idag och en generation bakåt. Detta resulterade i en spridning från 40-talet fram tills idag. Dessutom togs det reda på huruvida de tillfrågade och den äldre generationen har studerat kalligrafi eller inte. De frågor som ställdes var:

- Ditt kön, ålder och födelseort?
- När kom du först i kontakt med (började du uppskatta) Kalligrafi?
- Anser du att du uppfattar kalligrafi på ett annat sätt nu jämfört med din barndom?
- Vilka skillnader förefaller i sådana fall?
- Har du studerat kalligrafi? Om du har; när, var och hur länge?
- Har dina föräldrars generation studerat kalligrafi? Om de har; när, var och hur länge?

¹¹⁰ Författaren har köpt en slips med en del av ett känt kalligrafiskt verk av Mao

4.2 Sammanställning av resultat

Genomgående i de inkomna svaren är att alla har genomgått en motsvarande eftergymnasial utbildning. Detta då de ingår i författaren umgängeskrets. Alla, bortsett från en, har även vid tidigare ålder studerat kalligrafi på olika sätt, där studier kunde yttra sig i att de erhållit lektioner från släktingar eller att de fått lektioner från skolan. Personen i fråga som inte studerat har en koreansk bakgrund och studerade då således på en koreansk skola, där det inte förekom kalligrafiundervisning. Dock varierar ålder, bakgrund och kön vilket var de viktiga kriterier framtagna vid det strategiska urvalet. Se tabell nedan för typvarianter A-H.¹¹¹

Kön	Kvinna	Kvinna	Kvinna	Kvinna	Man	Man	Man	Man
Ålder	Ung	Ung	Gammal	Gammal	Ung	Ung	Gammal	Gammal
Bakgrund	Modern	Traditionell	Modern	Traditionell	Modern	Traditionell	Modern	Traditionell
Variant	A	B	C	D	E	F	G	H
Antal	4	2	2	3	0	4	0	1

Tabell 1 Enkättagarnas typ och bakgrund

I tabellen gällande ålder avses "Ung" vara ålder mellan 20-30 år och "Gammal" vara ålder mellan 31-50 år. Kriteriet "Bakgrund" avser om de tillfrågade kommer från en stad eller från landsbygden, om de har vuxit upp i en stad med mer eller mindre västerländska och modernt kinesiska influenser eller ej. Detta är en rent godtycklig kategori där de tillfrågade har placerats i de olika facken baserat på tidigare kontakter och känsla av var de kommer ifrån. Exempelvis hanteras Shanghaitrakten och Guangzhou trakterna att vara mer "moderna" än vad Changchuntrakten är. Variant avser då kombinationen av kön, ålder och bakgrund.

Av de tillfrågade förekommer inga män med en modern bakgrund, vilket försvagar resultatet. Detta är också egentligen ett krav vid en kvalitativ studie, där alla kategorier bör förekomma. Dock har detta inte lyfts fram i studien då kön inte varit av största intresse. Män och kvinnor har således hanterats på samma sätt för att få ett utfall gällande alla bakgrunder och båda åldersgrupperna.

¹¹¹ Trost, J. *Enkätboken* Studentlitteratur AB 2007, s. 33

4.3 Analys

Några av de urskiljbara trender som kunde anas var att desto mer inflytande föräldrarna hade gällande kalligrafi, desto mer uppskattar personen i fråga kalligrafi. Det kunde även ses att desto mer föräldrarna utövade kalligrafi, desto tidigare kom personen i fråga i kontakt med kalligrafi. Påverkan från föräldrarna varierar mycket mellan de olika tillfrågade personerna och stor vidd fanns på svaren, dock går det att se en trend.

De första minnena från kalligrafi varierar mycket. I de fall där föräldrar har ett stort intresse och närhet till kalligrafi, finns starkare och tidigare minnen. Då föräldrarna ser på kalligrafin som en viktig del i livet, genomsyras även uppfostran med kalligrafi.

Många av de tillfrågade tyckte när de var unga att kalligrafi var ett sätt att lära sig skriva vackert och vissa ansåg att det till och med var tråkigt. En trend som kan märkas är att desto yngre den tillfrågade är, desto mindre vikt och intresse sätts till kalligrafin. Det är genomgående att alla har ändrat syn på kalligrafin från att de var unga. Enligt studien har några svar visat att kalligrafin gått till ett sätt att hålla kroppen och sinnet i form, att kombinationen balans och symmetri skapar vacker kalligrafi. Andra svar visar helt enkelt att kalligrafin numer anses vara en konstform.

En kommentar från en person var att idag används datorer mycket mer vid kommunikation, vilket har minskat kalligrafin. Detta kan ses som att kalligrafin går mot en mer renodlad konstform.¹¹²

En annan kommentar på samma ämne var att en generation tillbaka i tiden var kalligrafi lika viktigt som förmågan att hantera datorer och tala engelska är idag. Detta beskriver vilken oerhörd vikt kalligrafin en gång spelade i Kina, då engelska och datorvana är två av de viktigaste kraven för att bli framgångsrik i dagens Kina.¹¹³

Flera personer har sagt att en van kalligraf idag kan lära sig saker om en person enbart genom att granska dess kalligrafi.

¹¹² Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991, s. 149

¹¹³ Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005, s. 137

5 Slutsatser

Den här uppsatsen har tagit upp information, vilket har möjliggjort att besvara de frågor som ställts under det inledande avsnittet. Information är insamlad från olika kända källor kombinerat med en kvalitativ studie där en enkät användes.

5.1 Vad har kalligrafi för status idag i Kina?

Kalligrafi har förändrats mycket sedan mitten på nittonhundratalet, Máo Zedong förändrade synen på kalligrafi och använde kalligrafin på ett sätt den inte tidigare i samma utsträckning använts. Kalligrafi blev ett viktigt redskap i det politiska spelet under Máos era. Kalligrafi som ett politiskt redskap blev inte lika användbart efter Máo då det krävdes en person i klass med Máo gällande utstrålning och kalligrafisk kunskap.

Idag är kalligrafi framför allt en konstform och används inte i samma utsträckning som förut inom politiken. Som ett politiskt verktyg, är kalligrafi idag mest till för att visa vördnad till gamla tiders kalligrafer och visa att personen i fråga är mångfacetterad och inte enbart politiker. Dagens konstform har utvecklats till att bli mer lik den västerländska konsten, där abstrakta former och nytänkande numer finns i kinesisk kalligrafi.

Dock finns kalligrafi i många andra sammanhang där kalligrafin blir ett fönster till det historiska Kina och anspelningar görs till gamla tiders härskare och dynastier. Detta torde vara på grund av Kinas långa historia i kombination med starka känslor till det anrika Kina. I dagens Kina blir kineser exponerade för kalligrafi genom bland annat tidningar, tv-reklam, restaurangnamn och namn på sevärdheter.

Än idag lever mycket kvar av den starkt politiskt laddade kalligrafi som existerade under Máos era. Máos egen handskrift pryder exempelvis ”*Folkets dagblad*” och vid många sevärdheter runt om i landet finns höga digniteters kalligrafi. Dock sker det mer och mer sällan att dagens ledande figurer bidrar med sin kalligrafi. Detta eftersom det är svårt att nå en bra nivå av kalligrafi då alla andra studier tar överhand och får prioritet.

Det sker mycket forskning inom digital kalligrafi, framför allt för att skapa nya inlärningsmetoder. Det finns olika metoder för att simulera verkligheten. Där haptisk återkoppling, vilket simulerar känslan av att öva på riktigt, verkar vara det mest naturliga och verklighetsnära sättet. Detta är fortfarande under en forskningsfas, men potentialen verkar stor.

En annan metod som är långt gången är det så kallade Moxi systemet, där en pensels fysiska egenskaper har modellerats i en dator och kombinerats med en

avancerad fluidodynamisk simulator. Detta skapar en naturlig och organisk penselföring med ett bläck eller färg som beter sig som ett verklig sådant.

System som dessa ger kalligrafen nya möjligheter i form av möjligheten till att ångra sina senaste penseldrag och minskade materialkostnader, vilka ger nya möjligheter till nyskapande. Dock motsätter sig detta lite kalligrafins historiska arv, där disciplin är en nyckelegenskap. När en funktion som ”ångra” infinner sig, skapar det en konflikt för kalligrafen. Det finns däremot helt andra möjligheter för studier, där system som dessa kan underlätta och göra inläringen roligare.

Värt att noteras är att de tre omnämnda nyskapande kalligrafer kommer alla från likartade, relativt välartade kinesiska hem. De har alla haft en traditionell skolning inom kalligrafin innan de kom in på de nya moderna stilarna. Detta gör kalligrafi till återigen något som inte alla kan göra.

5.2 Hur ser dagens kineser på kalligrafi?

Allt fler har minskat sitt användande av penna och således också pensel. En definition på kalligrafi i dagens Kina är just användande av pensel med klar intention att skapa ett verk med hjälp av väl definierade regler. Detta innebär då att kalligrafi enligt definitionen är på nedåtgång. Dessutom som Máo sa, har kalligrafi ingen direkt politisk verkan om inte det är estetiskt tilltalande. Det vill säga, om det övas mindre medför det en lägre kvalitet på kalligrafi. Detta leder i sin tur till minskad användning inom politiken. Däremot ser många kalligrafi som ett sätt till mental avslappning och inre frid.

Kalligrafi är idag mer enbart en konstform än vad det tidigare har varit. Bara för några årtionden sedan fanns de bästa kalligrafer på skolornas litteratur och historieavdelningar. Situationen idag är helt annan då de bästa kalligrafer återfinns på skolornas konstavdelningar. Under 1900-talets senare hälft har dessutom flera nyskapande kalligrafer kommit med många verk, vilka bryter mot gamla traditioner och regler. Abstrakta kalligrafiska verk är något som inte funnits accepterat tidigare i Kina.

Idag finns många andra färdigheter vilka har prioritet över kalligrafin. De viktigaste är engelska och datorkunskaper. Eftersom det i dagens Kina inte ger någon fördel för en arbetssökande att kunna kalligrafi eller ej, blir kalligrafi bortprioriterat i förmån för ingenjörs- och ekonomirelaterade utbildningar.

Enligt den utförda enkäten, var det ett fåtal av de tillfrågade som fortfarande utövar kalligrafi på en reguljär basis. Detta visar på att kalligrafi fortfarande har en liten men viktig roll i Kina, där den är ett fönster till den kinesiska historien.

6 Referenser

- Kraus, R. C. *Brushes with Power. Modern Politics and the Chinese Art of Calligraphy* Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press 1991
- Yen Y. *Calligraphy and Power in Contemporary Chinese Society* New York, NY: RoutledgeCurzon 2005
- Barrass G. S. *The Art of Calligraphy in Modern China* London: The British Museum Press 2002
- Lindqvist, C. *Tecknens Rike* Albert Bonniers förlag, 1989
- Baidu Encyclopedia, Shangdynastin <http://baike.baidu.com/view/553879.htm> (2010-02-24)
- Baidu Encyclopedia, Orakelbenskrift <http://baike.baidu.com/view/8170.htm> (2010-02-24)
- Chinaorbit <http://www.chinaorbit.com/china-culture/art-of-chinese-calligraphy.html> (2010-03-16)
- Chinese Stone Rubbings Collection, East Asian Library, University of California, Berkeley <http://www.lib.berkeley.edu/EAL/stone/rubbings.html> (2010-05-29)
- Jade Snow Wong *Fifth Chinese Daughter* New York: Harper & Brothers 2000
- Jean Long *The Art of Chinese Calligraphy* Poole: Blandford Press 1987
- Tamar Mayer *Gender Ironies of Nationalism Sexing the Nation* New York NY: Routledge 2000
- Wikipedia, Studerkammarens fyra skatter http://sv.wikipedia.org/wiki/Studerkammarens_fyra_skatter (2010-05-29)
- Baidu Encyclopedia Studerkammarens fyra skatter <http://baike.baidu.com/view/16362.htm> (2010-05-29)
- Baidu Encyclopedia, *De sydliga och nordliga dynastierna* <http://baike.baidu.com/view/8137.htm> (2010-11-27)
- Baidu Encyclopedia Stämpel <http://baike.baidu.com/view/62312.htm> (2010-05-29)
- The three perfections <http://www.absolutearts.com/artsnews/2000/11/30/27724.html> (2010-05-29)
- Svensk Kinesiska vänskapsförbundet Kaninens år, Årsbok om Kina Stockholm: Ordfront tryckeri & Förlag AB 1987
- Baidu Encyclopedia, Handynastin <http://baike.baidu.com/view/23861.htm> (2010-05-27)
- Baidu Encyclopedia, Officiell skrift <http://baike.baidu.com/view/45719.htm> (2010-05-27)
- Baidu Encyclopedia, Tangdynastin <http://baike.baidu.com/view/6527.htm> (2010-11-27)

Baidu Encyclopedia, Reguljär skrift <http://baike.baidu.com/view/6527.htm> (2010-05-27)

Baidu Encyclopedia, Halvkursiv stil <http://baike.baidu.com/view/24912.htm> (2010-05-27)

Baidu Encyclopedia, Kursiv stil <http://baike.baidu.com/view/24929.htm> (2010-05-27)

Baidu Encyclopedia, Jiang Jieshi <http://baike.baidu.com/view/5973.htm> (2010-11-27)

Baidu Encyclopedia, Mao Zedong <http://baike.baidu.com/view/1689.html> (2010-11-27)

Baidu Encyclopedia, Mao Zedong's Poetry <http://baike.baidu.com/view/134346.html> (2010-11-27)

Calligraphy in Modern China <http://depts.washington.edu/chinaciv/callig/7calmodn.htm> (2010-02-24)

Baidu Encyclopedia, De fyra gamla <http://baike.baidu.com/view/50076.htm> (2010-02-24)

Baidu Encyclopedia, Hua Guofeng <http://baike.baidu.com/view/16210.htm> (2010-11-27)

Baidu Encyclopedia, *Jiang Zemin* <http://baike.baidu.com/view/1781.htm> (2010-11-27)

Xu, Lau, Pan A computational approach to digital Chinese painting and calligraphy New York: Springer Berlin Heidelberg 2009

Wikipedia, Truetype <http://sv.wikipedia.org/wiki/TrueType> (2010-05-05)

Kalligrafi med penna <http://www.yingbishufa.com/> (2010-05-02)

Château Mouton Rothschild etikett http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Artists_who_have_created_a_Ch%C3%A2teau_Mouton_Rothschild_label (2010-05-29)

Wikipedia Digital skrivpenna http://en.wikipedia.org/wiki/Graphics_tablet (2010-05-30)

Wang, Zhang, Yao Stroke-based modeling and haptic skill display for Chinese calligraphy simulation system London: Springer 2006

Haptisk feedback http://en.wikipedia.org/wiki/Haptic_technology (2010-05-30)

Chu Siu Hang Making Digital Painting Organic Hong Kong: The Hong Kong University of Science and Technology 2007

Wikipedia, Undo <http://en.wikipedia.org/wiki/Undo> (2010-05-31)

Trost, J. Enkäthandboken Studentlitteratur AB 2007